

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ – ΕΓΚΛΙΣΕΙΣ

ΟΝΟΜΑ: ΤΑΞΗ: Ε΄... ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

ΚΕΙΜΕΝΑ ΟΔΗΓΙΩΝ

Για να γράψουμε ένα κείμενο με διαδικαστικές οδηγίες χρησιμοποιούμε τις εγκλίσεις των ρημάτων και ακολουθούμε μια διαδικασία με συγκεκριμένη αλληλουχία βημάτων.

ΕΓΚΛΙΣΕΙΣ ΡΗΜΑΤΩΝ

Οριστική ενεστώτα: Βάφουμε και διακοσμούμε τα πασχαλινά αβγά.

Συνοπτική προστακτική: Βάψτε και διακοσμήστε τα πασχαλινά αβγά.

Εξακολουθητική προστακτική: Βάφετε και διακοσμείτε τα πασχαλινά αβγά.

Συνοπτική υποτακτική: Να βάψετε και να διακοσμήσετε τα πασχαλινά αβγά.

Εξακολουθητική υποτακτική: Να βάφετε και να διακοσμείτε τα πασχαλινά αβγά.

Όταν γράφουμε οδηγίες, πρέπει να προσέξουμε να υπάρχει συνοχή ως προς το πρόσωπο, τον χρόνο και την έγκλιση των ρημάτων του κειμένου.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Οι εργασίες να γίνουν στο τετράδιο «Της γλώσσας ρόδι και ροδάνι».

1. Να συμπληρώσετε τον πίνακα.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ α΄ πρόσωπο πληθυντικού	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ β΄ πρόσωπο πληθυντικού	ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ β΄ πρόσωπο πληθυντικού
χρησιμοποιούμε	χρησιμοποιήστε	χρησιμοποιείτε
	ζυμώνετε	
	γυαλίστε	
	προσκυνήστε	
σχηματίζουμε		
ακολουθούμε		

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ α΄ πρόσωπο ενικού	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ β΄ πρόσωπο ενικού	ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΗ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ β΄ πρόσωπο ενικού
ανάβω	να ανάψεις	να ανάβεις
	να ψήνεις	
	να τοποθετήσεις	
βοηθώ		να συγυρίζεις
ψωνίζω		

2. Σε ποιαν έγκλιση, σε ποιο πρόσωπο και σε ποιον αριθμό βρίσκονται τα ρήματα των κειμένων 1,2, 3, 4 και 5;
3. Να ξαναγράψετε τις οδηγίες του κειμένου 1 μεταφέροντας:
- τα ρήματα των οδηγιών για την παρασκευή της ζύμης και της γέμισης των φλαούνων σε συνοπτική προστακτική στο β' πρόσωπο πληθυντικού.
 - τα ρήματα των οδηγιών της υπόλοιπης διαδικασίας σε εξακολουθητική προστακτική στο β' πρόσωπο πληθυντικού.

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΦΛΑΟΥΝΩΝ

Οδηγίες

Ζύμη

- Βάζουμε τη μαγιά σε ένα μπολ και προσθέτουμε χλιαρό νερό.
- Ανακατεύουμε για να διαλυθεί η μαγιά και προσθέτουμε το γάλα.
- Σε ένα άλλο μπολ βάζουμε το αλεύρι, το μέγλεπι, τη μαστίχα και το αλάτι και ανακατεύουμε.
- Ανοίγουμε ένα πηγαδάκι στο κέντρο του αλευριού και ρίχνουμε το λάδι.
- Τρίβουμε με τις παλάμες μας μέχρι να σχηματιστούν χοντρά ψίχουλα και προσθέτουμε διαδοχικά λίγη ποσότητα από το γάλα και λίγη από τα χτυπημένα αβγά μέχρι να φτιάξουμε μια μαλακή ζύμη.
- Πλάθουμε τη ζύμη σε μπάλα, την αλείφουμε με λίγο λάδι και τη σκεπάζουμε με μια πετσέτα για να ξεκουραστεί.

Γέμιση

- Προσθέτουμε στο τριμμένο τυρί τη μαστίχα, τη ζάχαρη, το αλεύρι, το μπέικιν πάουντερ, τα σταφιδάκια και τον ψιλοκομμένο δυόσμο και ανακατεύουμε.
 - Στη συνέχεια ρίχνουμε τα χτυπημένα αβγά και ανακατεύουμε.
 - Σκεπάζουμε το μπολ με πετσέτα.
-
- Προθερμαίνουμε τον φούρνο στους 180°C.
 - Ανοίγουμε τη ζύμη μας με έναν πλάστη σε φύλλα.
 - Με οδηγό ένα πιατάκι κόβουμε στρογγυλούς δίσκους από το φύλλο.
 - Βάζουμε το φύλλο μέσα στο σουσάμι πιέζοντάς το για να κολλήσει στην κάτω μεριά.
 - Τοποθετούμε στο κέντρο του φύλλου μια μπάλα από τη γέμιση και διπλώνουμε τις πλευρές προς τα μέσα και φτιάχνουμε τρίγωνα ή τετράγωνα φλαούνες.
 - Πιέζουμε με το πιρούνι τις γωνιές των φλαούνων και τις τοποθετούμε στο ταψί.
 - Χτυπάμε το αβγό και τις αλείφουμε.
 - Τις ψήνουμε στον φούρνο για 45 λεπτά περίπου μέχρι να ροδίσουν καλά.

4. Να ξαναγράψετε τις οδηγίες του κειμένου 2, μεταφέροντας τα ρήματα σε συνοπτική υποτακτική στο β' πρόσωπο πληθυντικού.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΒΑΨΙΜΟ ΑΒΓΩΝ ΜΕ ΠΑΝΤΖΑΡΙΑ

Οδηγίες

- Καθάρισε τα παντζάρια και κόψε τα σε κομμάτια.
- Βάλε σε μια πλατιά κατσαρόλα τα παντζάρια, το ξίδι και τα αβγά.
- Πρόσθεσε νερό τόσο όσο να σκεπάσει τα αβγά.
- Σιγόβρασε για 20 λεπτά.
- Βάλε την κατσαρόλα με τα αβγά στο ψυγείο για ένα βράδυ, αφού κρυώσει.
- Την επόμενη μέρα αφάιρεσε τα αβγά από την κατσαρόλα και στέγνωσέ τα με χαρτί κουζίνας.
- Γυάλισέ τα με ελαιόλαδο.

5. Να ξαναγράψετε τις οδηγίες του κειμένου 3, μεταφέροντας τα ρήματα στην οριστική ενεστώτα στο α' πρόσωπο πληθυντικού.

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

ΑΒΓΟ ΜΕ ΝΗΜΑΤΑ

Υλικά

- Ένα μπαλόνι
- Κόλλα Ατλακόλ
- Νήματα
- Μία κορδέλα.

Οδηγίες

- Να φουσκώσετε το μπαλόνι και να το δέσετε.
- Να κόψετε τα νήματα σε κομμάτια των 40 cm περίπου.
- Να αραιώσετε την κόλλα με λίγο νερό και να ανακατέψετε.
- Να βυθίσετε τα νήματα μέσα στην κόλλα έτσι ώστε να μουλιάσουν καλά.
- Να τοποθετήσετε τα νήματα γύρω γύρω από το μπαλόνι μέχρι να καλύψετε μεγάλο μέρος της επιφάνειας.
- Να κρεμάσετε το μπαλόνι με ένα μανταλάκι μέχρι να στεγνώσει πολύ καλά.
- Να ξεφουσκώσετε το μπαλόνι με προσοχή και να το βγάλετε από το αβγό.
- Να δέσετε μία κορδέλα για να μπορείτε να το κρεμάσετε.

6. Να εξηγήσετε στους φίλους σας πώς θα παίξουν τα παραδοσιακά παιχνίδια «σακκουλοδρομίες» και «ζίζιρος» τη Δευτέρα του Πάσχα.

Να δώσετε οδηγίες σε συνοπτική προστακτική για τις «σακκουλοδρομίες» και οδηγίες σε συνοπτική υποτακτική για το «ζίζιρο»

- **Πάρτε** όλοι οι παίκτες από μια σακούλα...
- ...

ΚΕΙΜΕΝΟ 4

ΣΑΚΚΟΥΛΟΔΡΟΜΙΕΣ

Ο κάθε παίκτης παίρνει μια σακούλα και βάζει μέσα τα πόδια του. Κρατά τη σακούλα στο πάνω μέρος της και στέκεται μπροστά στη γραμμή αφετηρίας. Σκοπός είναι να φτάσεις πρώτος στη γραμμή τερματισμού πηδώντας μέσα στη σακούλα. Είναι πολύ εύκολο να χάσει κάποιος την ισορροπία του, αλλά το παιχνίδι προσφέρει πολλή διασκέδαση στους διαγωνιζόμενους και στο κοινό. Όταν δοθεί το σύνθημα, συνήθως με ένα σφύριγμα, αρχίζουν όλοι οι παίκτες να πηδάνε προς το τέρμα. Οι πρώτοι τρεις συνήθως διαγωνίζονται ξανά για να βγουν οι τρεις καλύτεροι από όλες τις διαδρομές. Το παιχνίδι αυτό μπορεί να διεξαχθεί με τουλάχιστον δυο παίκτες. Ο ιδανικός αριθμός διαγωνιζομένων είναι από δέκα έως δεκαπέντε. Οι περισσότεροι παίκτες αυξάνουν την αγωνία, τον ανταγωνισμό και κυρίως το κέφι.

http://www.unesco.org.cy/Programmes-Paschalina_Paradosiaka_Paichnidia,GR-PROGRAMMES-04-02-03-20,GR

- Ένας παίκτης **να σταθεί** όρθιος...
- Οι άλλοι ...

ΚΕΙΜΕΝΟ 5

ΖΙΖΙΡΟΣ

Ένας παίκτης στέκεται όρθιος με την αριστερή παλάμη ανοικτή κάτω από τη δεξιά μασχάλη και με το δεξί χέρι καλύπτει με την παλάμη το δεξί μάτι για να μη βλέπει πίσω. Οι άλλοι είναι πίσω του σε μικρή απόσταση και ένας από όλους τον κτυπά στην αριστερή παλάμη. Μετά το κτύπημα γυρίζει αμέσως πίσω με σκοπό να μαντέψει ποιός τον κτύπησε. Τότε όλοι μαζί για να τον παραπλανήσουν σηκώνουν το δεξί τους δείκτη κάνοντας τον γνωστό ήχο του ζίζιρου ζζζζζζζζζζ... Αν τον βρει κάθεται στη θέση του διαφορετικά συνεχίζει το ίδιο μέχρι να τον βρει.

http://www.unesco.org.cy/Programmes-Paschalina_Paradosiaka_Paichnidia,GR-PROGRAMMES-04-02-03-20,GR